REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 28. Brașov, Miercuri 7 (20) Februarie 1907.

Grijile pactului cu Austria.

In cercurile politice maghiare e mare neliniștea din cauza nesiguranței ce domnește în chestiunea pactului cu Austria.

De mult se tot aude și se și scrie despre negocierile între ambele guverne pentru încheierea acestui pact. Dar pană astăzi încă nu se știe nimic hotărît și clar despre mersul lor. Guvernul coaliției a păstrat în privința aceasta secretul, cum a făcut'o și o face în toate chestiunile, cari se referă la legăturile cu Austria și deci nu sunt populare la Unguri.

Din momentul când prin graiul ministrului Prade guvernul austriac a urgitat încheierea pactului, neliniștea, despre care vorbim, a crescut în cercurile politice ungare. Lucru firesc, după ce bine se știe, că cu toată fala și gura mare a celor din coaliție, situațiunea nu este nici decum așa de netedă ca să fie ușor cabinetului Wekerle să ducă lucrurile tocmai acolo unde voiește.

Ținta cea mai apropiată este de a pregăti și a rândui toate astfel, ca peste dece ani, la 1917, Ungaria să poată dispune de deplina sa independență economică. Austria la rândul ei, după cum s'a pronunțat ministrul Prade, vrea tocmai să împedece ca Ungaria să se folosească de toate avantagiile, ce i-le oferă împrejurările actuale, spre a putea apoi fără de nici un rizic sau c'un rizic foarte mic, să se scuture de toate legăturile economice și comerciale cu Austriacii. De aceea ideia conducătoare a punctului de vedere austriac în chestiunea pactului este: ori sunteți gata și hotărâți a încheia o învoială cu noi pe timp mai îndelungat, care va se dică pe cel puțin douădeci de ani de adi încolo; ori la din contră ne siliți să ne rupem noi de voi de pe acum, făr' a vă mai lăsa timp să vă faceți mendrele și apoi când ni-o fi lumea mai dragă să ne dați cu piciorul.

Se vorbește mult în Viena de reciptocitate, adecă, cu alte cuvinte, Ungaria să nu facă contra Austriei nimic, ce nu i-ar conveni ca Austria să facă contra ei pe terenul afacerilor comune. Dar astăzi puțini se mai gândesc la o astfel de reciprocitate cei mai mulți se gândesc cum să facă și să dereagă ca să poată ajunge mai curând la împlinirea dorinței de a se vedea odată despărțiți.

Călătoria lui Wekerle la Viena stă în legătură strînsă cu cele ce s'au răspândit în timpul din urmă despre greutățile ce le întâmpină negocierile pentru pact. Primul ministru a și avut întâlnire cu colegul său austriac baron Beck, pe care l'a vizitat în locuința sa. Se știe că diferențele, ce s'au ivit în timpul din urmă între guvernele dualiste, privesc modul cum guvernul ungar vrea să rezolve chestiunea tarifului vamal. Cei din Austria nu vor să se prejudece din partea ungară încheierei pactului prin fapte împlinite, cari pregătesc separarea economică a Ungariei. De aceea br. Beck a făcut obiecțiuni când a înțeles, că ministeriul Wekerle are de cuget a prezenta parlamentului proiectul de lege asupra tarifului autonom, ca să fie desbătut și votat de el independent de considerațiuni de reciprocitate, ce le impune comuniunea vamală cu Austria, care comuniune este încă în vigoare și e prevăzut ca să fie continuată pe timpul duratei pactului, despre a căruia încheiere se tractează.

Ca mâne se va întruni noul parlament în Austria, cu care nu se va mai putea continua jocul de până acum de-ai pune înainte tot fapte împlinite și de al constrânge să dică la toate da.

Aceasta o simte guvernul Beck, dar o simte și guvernul Wekerle. Trebue creată o situațiune clară fiind interese atât de mari în joc, nu numai economice, ci și politice.

Care va fi fost rezultatul conferenței lui Wekerle cu bărbații de stat austriaci nu se știe. Dintr'o vorbă, ce a spus'o Wekerle unui ziarist, care l'a întrebat despre tariful autonom ungar, putem conchide, că nu-i e așa de grabă cu inarticularea în cartea legilor a acelui tarif.

„Crezi d-ta că afară de tariful autonom nu mai avem alte griji?" zise Wekerle către amintitul șovinist. Cu alte cuvinte: aveți răbdare, căci lucrurile nu se pot tranșa așa de ușor cum credeți, nu suntem așa de tari, ca să putem dicta, ci trebue să procedem mai cu băgare de samă!...

Din dieta ungară. In ședința de eri a dietei s'a continuat desbaterea specială asupra proiectului de lege despre asigurarea amploiaților și lucrătorilor industriali și comerciali pentru casuri de boală și accidente. Inainte de a se intra în ordinea zilei deputatul *Hencz* învinuește pe dep. naționalist Hodzsa, că ar fi stat în legătură cu fostul ministru Kristoffy, după ce înainte de aceasta a fost primit în sînul partidului poporal. Atunci a trebuit însă să iscălească un revers, că nu va mai face pe viitor »agitație panslavă«. Nețininându-și cuvântul Hodzsa a fost eschis din partidul poporal. Deputatul *Hodzsa*, luând cuvântul, recunoaște că a stat cu Kristoffy în contact, însă numai întru cât s'a plâns la acesta în calitate de deputat în contra unor abuzuri. Hodzsa protestează contra celor susținute de dep. Hencz, că ar face agitație panslavistă. Tot înaintea ordinei zilei a luat cuvântul și ministrul de comerciu *Kossuth*, desmințând cele susținute de unele ziare din străinătate, că membrii ai partidului său ar fi lucrat într'acolo, ca fostul ministru de comerciu Vörös să ajungă ministru președinte.

Criză ministerială. Din nou se colportează știri despre o criză ministerială iminentă, pricinuită de deosebirile de vederi ce există între guvernul ungar și cel austriac în chestiunea pactului. Telegramele de astăzi desmint această faimă.

Ministrul-președinte Wekerle la Viena. Alaltăeri a sosit la Viena ministrul-președinte Wekerle, pentru a se consfătui cu miniștrii austriaci asupra pactului austro-ungar. Prima consfătuire a avut loc eri în palatul ministrului-președinte austriac.

„Invingerea" dela Bocșa.

Unul din redactorii trimiși de foile din Viena, ca să aziste la alegerea din cercul Bocșei, publică în *»Deutsche Zeitung«*, de Sâmbătă un lung raport amănunțit despre ceea-ce a văzut în acel cerc cu ocaziunea acelei alegeri, înainte și în decursul ei, pregătirile ce s'au făcut, cum s'a votat, ce atitudine au avut autoritățile și cum s'a terminat actul electoral.

Acest raport e introdus cu un șir de aprecieri generale, arată mai întâiu, că evreo-maghiarul Iulian Weiss, care nu știe o vorbă românească, care nu s'a văzut nici odată în cerc, care n'a luat parte în persoană în tot timpul agitațiunei febrile electorale, ba nici în ziua alegerei n'a fost de față, — a ajuns a fi ales cu o însemnată majoritate față cu candidatul naționalist Dr. V. Branisce, pe care îl cunosc toți și care a mers din sat în sat ținând vorbiri ca să însuflețească poporul.

Aceasta învingere se datorește numai rolului ce l'a avut la acea alegere terorismul, corupțiunea și arta maghiară de a administra. Și toate aceste s'au petrecut așa zicând sub controlul reprezentanților pressei din Viena și străinătate, și nu în tăcere la vre-un colț al graniței.

Partidul maghiar-constituțional, al căruia aderent este »învingătorul« de azi din Bocșa, evreul Iulian Weissz, are puțină causă de a fi mândru de succesul său. Infierată înaintea lumei întregi este metoda, căreia are să-i mulțumească acest »succes«, pe care îl caracterisează în mod puțin măgulitor cumpărarea de voturi și exploatarea cea mai brutală a executivei, apoi cea mai fățișă corupțiune și terorisare a alegătorilor. Mai bine de 300 de mii de coroane a costat, ca alegerea să iasă așa cum a eșit; în treacăt zis o dovadă eclatantă, ce preț are pentru clica azi dominantă un evreu mai mult în șirurile ei.

N'a fost însă destul cu atât: pe lângă bani a trebuit să fie pusă în cumpănă și autoritatea organelor guvernului, de care rar se va fi făcut atât abuz, începând dela vicešpan până la haiducul său cu galoane tricolore, cum s'a făcut azi: a fost pusă în cumpănă, ca aceasta să cadă în nefavorul poporațiunei române sărmane și asuprite; dar unde nici aceasta nu a fost îndeajuns, spre a sufoca admirabila însuflețire națională, cu care țăranii români alergară din mari depărtări spre a sta pe loc ore întregi — nu pentru bani sunători, ci numai din conștiința datoriei pentru neam — spre a răbda cele mai mari lipsuri fisice așteptând momentul, când întrebați cui dau votul lor,

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Sonet.

...Și cântă trist talazurile mării...
Carthago! unde ești?.... In nopți senine
Doar Mariu se ivește pe ruine
Și stă pierdut cu ochii 'n fundul zării.

Aschera plânge'n valurile line
Și glasul ei e cântecu 'ngropării
Al unui neam, ce'n umbrele uitării
Și-a 'nmormântat mărirea sa cu sine.

...Regina nopții 'n unde 'ncet răsare...
Tu stai oh! Dido 'ncet plângând pe mal
Cu sufletul trudit și frânt de jale.

Și cântă trist îndureratul val
Povestea tristă a iubirii tale. . . . . .
. . . .
Răsună'n noapte urlet de șacal.

V. S.

Ducele de Reichstadt, fiul împăratului Napoleon I.

(Insemnări nepublicate ale contesei de Prokesch-Osten. — Ducele de Reichstadt și Napoleon. — Metternich. — Bunicul și nepotul. — Visuri regești. — Aventură romantică. — Boala mortală a ducelui.)

Intr'o editură din Paris apare acum o broșură, de un aspect neînsemnat, care cu toate aceste trebue să stârnească o mare sensație nu numai în cercurile istoricilor. Acest op are titlul »Le duc de Reichstadt« și cuprinde notițe, până acum nepublicate asupra fiului împăratului Napoleon I, mort în floarea vârstei, pe cari le-a scris contele de Prokesch-Osten, tovarăsul și amicul intim al ducelui.

O parte din aceste sunt notițe, pe cari, din motive necunoscute, nu le-a întrebuințat, în opul său biografic: »Relațiunile mele cu ducele de Reichstadt«; parte observațiuni, pe cari le-a intercalat în biografia ducelui de Reichstadt, de Montbel, o operă care în parte se basează pe comunicările făcute prin grai viu de Prokesch-Osten.

Fiul scriitorului, contele Anton Prokesch-Osten, soțul celebrei cântărețe Friderica Gossman, încetată din viață acum de curând, a pus la disposiția publicistului Henric Welschinger tot materialul moștenit de la tatăl său, care se cuprinde acum în broșura amintită, care apare în limba franceză.

Prokesch avea o sinceră adorațiune pentru tânărul duce, pe care nu-l poate lăuda și regreta în deajuns, pe tânărul »sărac în bunuri reale, dar bogat în amintiri și speranțe, care s'a stins ca o ultimă licărire a unui foc uriaș, ca o stea strălucitoare, pe cerul nouros«.

Prokesch taxează de minciună afirmațiunea, că au încercat să țină ascuns tânărului duce stările despre tatăl său: »Prima oră a întâlnirei noastre m'a convins, cât de bine cunoștea ducele pe tatăl său și cât de mult îl adora, că a meditat asupra soartei sale și asupra marilor probleme, cari preocupau atunci pe regii și pe bărbații de stat. Istoria lui Napoleon a fost pentru el oglinda evenimentelor, o învățătură a poporului și a oamenilor«.

După aceea contele Prokesch se ocupă cu deamănuntul cu profesorii tânărului din Schönbrunn și a căror alegere o combate din diferite motive.

Sguduitor este ceea ce povestește contele asupra scenelor, cari s'au petrecut, când ducele a primit știrea despre moartea tatălui său: »El plânse aproape toată ziua, fără întrerupere. Deodată se reculese, își șterse lacrămile, se ridică și începù să se preumble în sus și în jos prin cameră. El nu rosti nici un cuvânt. Abia după câteva săptămâni începu să vorbească despre moartea tatălui său. Sentimentul, că a fost atins de mâna sorții și că fiind exilat trebue să-și țină pentru el lacrămile, se deșteptase deja în peptul copilului«.

Dragostea tânărului pentru marele său tată se esprimă și prin aceea, că el studia cu un zel mai toate scrierile asupra lui Napoleon. Că aceasta i-s'a făcut cu putință își avea motivul pe deoparte în zelul educatorului său, contele Moritz Dietrichstein, iar pe de altă parte în ușurința lui Metternich, care nu se interesa aproape de loc de tânărul duce.

Timp de șeasesprezece ani, dela 1815 și până la 1831. interesul cancelarului pentru fiul lui Napoleon — era foarte neînsemnat. Toate celelalte, ce s'au scris de

să poată numi pe un connaţional ca pe omul încrederei lor, — acolo a intervenit eel mai cras terorism de partid. Cumcă pentru aceasta se recere curaj în ţara coroanei Sf. Ştefan, curaj tare personal, care să nu poată fi cu nimic înfrânt, aceasta a văzut-o colaboratorul nostru, trimis la faţa locului, cu proprii săi ochi şi a auzit-o cu propriile sale urechi.

Cel-ce a observat cum mulţimea votanţilor inconştienţi şi dobitoceşte tâmpiţi de beutură au primit »victoria« lor, şi cel-ce a observat atitudinea aproape eroică, cu care Românii, acest popor talentat, nobil şi doritor de progres, s'a supus grelei încercări, ce-a cauzat-o volnicia fără scrupule, nu va fi nici un moment în dubiu, pentru care parte să simpatiseze. Cercul electoral al Bocşei cu poporaţiunea lui română de 4 din 5 părţi va fi de-aci încolo representat în dieta ungară de către un bărbat, al căruia program este: maghiarizarea naţionalităţilor. O absurditate mai mult în viaţa politică a Ungariei, care nu e lipsită de asemeni apariţiuni nefireşti. Dar ziua de 14 Februarie 1907 ne-a dat un adaus precios la capitolul morala politică. De-aci încolo corupţiunea şi terorismul electoral vor fi caracterisate prin simpla amintire a alegerei dela Bocşa.

Cronica din afară.

In conziliul de miniştri francez, care s'a ţinut Sâmbătă la Eliseu sub presidenţia lui Fallieres a asistat şi ministrul Clemenceau. S'a discutat în acest conziliu, şi despre contractul de închiriere intervenit între prefectura departamentului Seine şi Cardinalul de Paris, pentru acordarea gratuită (?) a bisericilor. Briand, ministrul cultelor, a arătat că aceste tratative vor conduce la rezultate împăciuitoare. Clemenceau a scos în relief, că prea multele tratative urmate cu clericalii au provocat în sinul majorităţii din Cameră o nervositate, ale cărei urmări primejdioase nu se pot ascunde. Situaţia guvernului este astfel influenţată de această stare de lucruri, încât numai o explicaţie grabnică şi sinceră poate să ajute guvernul. Briand răspunse, că el nu urmăreşte decât o politică de împăciuire a spiritelor, care a avut aprobarea parlamentului şi a colegilor săi din minister. Ministrul instrucţiunei publice a declarat că nu poate să facă altfel de politică. Clemenceau a mai declarat, că este de urgentă necesitate să se expună parlamentului situaţia şi mersul exact al lucrurilor spre a obţine adevărata părere şi aprobare a sprijinitorilor cabinetului. Cu toate că se simte bolnav, Clemenceau a declarat că se va pune Luni la dispoziţia parlamentului.

Cu toate acestea se prevăd pentru săptămâna aceasta evenimente, cari pot să modifice configuraţia cabinetului; până atunci însă se speră, după cum afirmă ziarele clericale, că se va putea stabili o înţelegere definitivă în privinţa bisericilor, între prefectura Seinei şi între cardinalul de Paris.

Aplanarea conflictului japano-american. Senatul din Washington a adoptat raportul comisiunei mixte al celor două Camere ale congresului asupra legei emigraţiunei. Această lege conţine un codice care zice că preşedintele poate refuza autorizarea supuşilor străini de a aborda teritoriul continental al Statelor-Unite dacă paşapoartele emigranţilor sunt date pentru alte state decât pentru Statele-Unite, sau pentru domeniile insulare ale Statelor-Unite, sau pentru Panama, întru cât va fi încredinţat că aceste paşapoarte vor servi unele interese contrarii lucrătorilor americani. Pentru acest codice afacerea americo-japoneză va fi aplanată, deoarece ministrul Japoniei primeşte acest codicil până la încheierea acestui tratat între America şi Japonia.

Situaţia în Maroc. Corpul diplomatic şi maghzemul din Tanger s'au înţeles pentru a relua deliberările comune asupra actului dela Algesiras. Aceste deliberări vor avea loc în citadela Kasbeh, aparţinând Sultanului. Marocanii au cerut decanului corpului diplomatic să se însărcineze cu preşedinţa negocierilor, deoarece Mahomed el Tores, reprezentantul Sultanului e prea în vârstă şi nu cunoaşte limba franceză. Continuarea negocierilor a fost asigurată şi numeroase forţe au fost concentrate la Fez; se crede că ele sunt destinate să formeze corpul de poliţie internaţională. O altă telegramă din Tanger, spune că magzemul ar fi dispus să primească proiectul pentru construcţiunea portului Larache, care ar costa pe tezaurul serifian o sumă de 7,500,000 franci, pe când concesiunea lucrărilor porturilor Casablanca şi Saffi, mai importante decât Larache, a fost acordată pentru suma de 3 milioane unei companii franceze.

Comerciul cu sclavii în coloniile germane din Africa. In ultimul raport engles anual din Nigeria de nord, sunt câteva pasagii cari dau pe faţă faptul *că mai mulţi funcţionari coloniali germani, sprijinesc comerciul cu sclavii.* Chiar şi oficiul colonial german este arătat ca răspunzător şi vinovat în această afacere. Se afirmă că sclavii se vând cu sutele pe teritoriul german. Englezii fac tot posibilul, ca să stavilească comerciul cu sclavii. Anul trecut englezii au liberat 174 de robi în curs de trei luni; dar sforţările lor rămân nefolositoare atât timp cât francezii şi germanii nu vor desfiinţa târgurile lor de sclavi. Germanii nu se preocupă de mârşaviile cari se comit pe teritoriul lor de către indigeni. Atât timp cât aceştia nu supără pe autorităţile germane, Negrii pot omorî şi săvârşi nepedepsiţi ori-ce crime. Dacă germanii ar voi, ar putea să stăvilească comerciul de sclavi, dar ei nu se mişcă şi sprijinesc chiar uneori acest negoţ.

Lumea este foarte încordată în aşteptarea celor ce va răspunde guvernul german spre a-şi apăra funcţionarii coloniali de aceste acuzaţii.

Fehim-paşa, şeful poliţiei secrete şi adjutant general al Sultanului a fost exilat de Sultan la Brussa. Mulţi ani dearândul Fehim-paşa era mare şi tare în Constantinopol şi toată lumea se temea de teroarea şi de volniciile lui, cu toate astea s'a bucurat de cea mai mare încredere a Sultanului ca nici un altul. El a făcut să creadă pe Sultan, că numai lui are să-i mulţămească siguranţa vieţei sale. De aceasta încredere a Sultanului a abuzat Fehim-paşa în modul cel mai neruşinat folosind posiţia sa spre a comite nenumărate acte de violenţă, spre a face perchisiţiuni domiciliare, estorcări de tot felul şi a se îmbogăţii astfel în mod criminal. In timpul din urmă ia căzut în ghiare un cetăţean german pe care l'a despoiat de averea sa. Aceasta i-a frânt gâtul fiindcă ambasadorul german din Constantinopol baron de Marschal a intervenit c'o rară energie în favoarea supusului german adresând o notă către Poartă să se restitue imediat averea furată şi protestând contra acestei jefuiri şi mai ales în contra jefuitorului Fehim-paşa.

In fine a cerut să fie pedepsit Fehim-paşa şi oamenii săi, cari ameninţau necontenit siguranţa capitalei turceşti. Pasul ambasadorului german a fost sprijinit şi de ambasadorul engles. In urma acestor proteste s'a conchiemat un consiliu ministerial extraordinar, care a condamnat pe Fehim-paşa. Sultanul l'a exilat apoi la Brussa.

Cu privire la „Şezătoarea“ din Budapesta.

Budapesta, Februarie 1907.

In faţa potopului de vorbe felurite, învinuiri, neîncrederi, şovăeli, nelămuriri şi câte de toate, spuse ori scrise chiar despre marea manifestaţie românească pregătită în capitală, cei ce au pus la cale planul ei şi cei ce îi urmează cu toată hotărârea, au ţinut o şedinţă de sfătuire, hotărând firm, că afară de pedeci neprevăzute, şezătoarea se va ţinea cu siguranţă, mai cu seamă pentru a dovedi Ungurilor capacitatea noastră de cultură şi lipsa sentimentului de duşmănie faţă de ei.

Intre cei ce au votat »pentru« unanimitatea — am fost şi eu. Poate mi-se vor face imputări, de ce nu am spus la şedinţă cele ce viu acum a le da în publicitate. Intâmpin însă ori-ce imputare cu convingerea mea, că gândurile, pornirile şi îndemnurile ce sunt legate de această şezătoare sunt estrem de importante pentru viaţa culturală a întreg neamului nostru, fiind un simptom caracteristic în tendinţele noastre naţionale şi de aceea ţin să spun în publicitate motivele, pentru cari am votat pe lângă plan şi peste tot părerile mele, nu zic individuale, în chestia asta.

Ca şi corespondentul »Tribunei« accentuez şi eu din capul locului, că buna credinţă a celor mai mulţi aderenţi ai manifestaţiei, nu se poate trage la îndoială.

Trei lucruri se pot lămuri precis în toată treaba: tendinţa de a rupe cu ţinuta noastră separatistă, încercări de apropiere către Maghiari spre a ne dovedi capacitatea culturală şi o eventuală desbinare între Români, pe urma acelor tendinţe şi încercări.

Inainte de toate însă trebue să ne înţelegem asupra duor puncte foarte gingaşe.

O voce puternică şi de toţi aprobată pusese în cumpănă un argument, care între anumite împrejurări ar putea fi un trist semn al lipsei de conştiinţă românească. Zicea, anume, că lumea ungurească, ales aceea, care nu stă în contact cu Românii, va să zică capitala, are credinţa generală, că neamul românesc, e prost, e sălbatic, nu cunoaşte alt sentiment decât ura, şi numai cât nu împunge cu coarnele — iar credinţa aceasta am putea-o schimba dintr'una, cu magica nueluşă, care ar fi o petrecere mixtă, compusă din notabilităţi maghiare şi din costume româneşti.

Acel ce vorbise astfel, este unul dintre tinerii noştri cu cele mai bune sentimente, şi dacă a vorbit aşa, este numai pentrucă nu şi-a dat seamă de greutatea cuvintelor sale. Căci, *însaşi silinţa de a dovedi contrarul înseamnă a recunoaşte până la un loc afirmaţia.* Şi lasă să creadă Ungurii ce vor vrea în asta privinţă, noi nu trebue *să ne trudim* a le dovedi contrarul — mai ales în acel chip nu — ci trebue să le privim părerea cu o nepăsare învecinată cu dispreţul. Dovada superiorităţii, ori a egalităţii, nu se poate forţa, impune ostentativ, ea trebue să vie de sine, în tăcere, trebue să ne pomenim cu ea, trebue *s'o purtăm în conştiinţele noastre.*

Nu după *dovezi* de superioritate să ne batem, ci după *sentiment* de superioritate, şi acest sentiment de superioritate trebue să-l avem acum, să-l avem chiar de mult deplin, fără şovăeli. Căci nu în mânuirea dibace a sabiei, nici în mlădierile isteţe ale dansului, nici în flecăriile schinteietoare, ori în paraderia vestmintelor, — notabene, cel ce vorbeşte acum are grijă *şi* de esteriorul culturei, adecă a gusturilor societăţii! — tot aşa nici în risipă, nici în estravaganţă nu este cultura adevărată, *ci ea este în gândul drept, în munca cinstită, în mintea luminată şi în inima sinceră.*

Asta e cultura adevărată, iar nu cealaltă, asta mă bucur că o are neamul românesc, aşa simplu şi naiv cum este el şi-i dă mâna să fie, pentru asta trebue să ne simţim noi în cultură mult superiori şubredului în moravuri neam unguresc, iar asta nu se poate dovedi numai iac'aşa într'o noapte de bal, asta se dovedeşte în o lungă şi grea viaţă. M'au lovit în suflet acele cuvinte nesocotite, căci ni se păreau espresia desăvârşitei lipse de conştiinţă a valorii noastre, a valorii ce-o are cultura sufletului, faţă de cultura formelor.

— Cu totul altceva o să dovedim noi în acea seară: gustul pitoresc al neamului, prin costume şi dansuri, modesta artă a cântecului nostru, şi, că ştim să fim băieţi manieraţi — sub influinţa culturei maghiare, vor zice ei desigur. O, dar cât sunt astea de neînsemnate pentru a face pe streini să creadă, că, ba nu, Românul nu-i sălbatic, *mulţimile* lui sunt elementul cel mai paşnic şi cel mai de ispravă pe rotogolul pământului.

— Să nu ne mai trudim degeaba. Când, pe urma cunoaşterei temeinice a sufletului nostru, a cinstei şi omeniei noastre, şi pe urma muncei noastre stăruitoare şi înţelepte, am întărit deplina *conştiinţă* a superiorităţii noastre, atunci am ajuns cel mai strălucit triumf şi acest triumf nu are nevoie de dovezi pregătite. Nu curtezanul isteţ, nici duelgiul lichea sunt oamenii de cultură, ci omul de ştiinţă şi de muncă, cari însuşiri ale lui vor aduce şi fineţa manierelor. Ce trist dacă nu ar stăpâni deplin în conştiinţa noastră aceasta convingere!

Vrând să arătăm Maghiarilor cultura noastră, în felul plănuit, aşa cum înţelese şi stimatul vorbitor, am dovedi numai un păcat de superficialitate şi destrămare: zbaterea mioapă după formele esterne ale culturei, ca eleganţa, flecăria, risipa, lipsa de scrupul etc. Nu astea ne trebuesc nouă neam împedecat şi întârziat ce suntem, şi putem fi mândri că le avem *celelalte*, şi ne simţim mai presus de orice nevoie de a dovedi superioritatea culturală, care se impune de sine. Poate ni-ar râde străinii pentru silinţa de a dovedi cultura unui neam în o noapte de bal!

Ăsta este punctul dureros, asupra căruia doream să fac lumină, dar mai este unul, acela deadreptul primejdios. Principiul: a primi banii ori şi cui, dacă ne putem ajuta cu ei în scopurile noastre culturale.

S'a accentuat, anume părerea, ca un puternic argument, că societatea Petru Maior sufere de grele neajunsuri financiare, şi — necugetându-se la putinţa economiilor în poziţiile budgetului — astfel fiind, trebue să se conteze fără rezerve la punga oaspeţilor, adecă peste tot a invitaţilor străini, maghiari. Dar, o rezonare în felul acesta nu se poate ierta nici de cât. Oare să nu ne dăm noi seamă, ce înseamnă a primi banul altuia, banul străinului? Să nu înţelegem noi atât, că banul acela nu ni-se dă gratuit (şi nu-i de ce să ne trebuiască banul lor chiar şi fără de ei!), că deodată cu dragostea pentru banul lor, poate să ne între în inimă şi dragostea pentru ei înşii, că banul acela este o cheie cu care ne poate deschide porţile când îi place?

Să nu ne dăm oare seamă, că pe cei ce i-am chemat astăzi în sânul nostru, nici mâne nu-i putem pofti să rămâe acasă, fără a-i jigni adânc, şi a le dovedi, tocmai ce nu vrem, necultură? Oare petrecerea mixtă de astăzi în stilul ei grandios, nu va statornici o tradiţie greu de schimbat pentru totdeauna? Lumea maghiară, va avea chiar dreptul să ceară a fi invitată şi de acum înainte, când nu vom avea tocmai aşa de mare lipsă de banul ei.

Aşadară nici acest argument nu îndreptăţeşte de loc miscoitatea petrecerei, ba, trebue să protestăm hotărât împotriva lui, nu cumva să se repete păţania Troienilor, cari au spart zidul cetăţii lor, pentru a putea duce în oraş calul uriaş, un nou idol înaintea căruia să i-se închine.

(Va urma.) *Sever Dan.*

ŞTIRILE ZILEI.

— 6 Februarie v.

O nouă operă de bine-facere a reginei României. Din Bucureşti ni-se scrie: In nemărginita sa bunătate şi în dorinţa-i de a face bine, M. S. Regina a pus la cale o nouă operă de binefacere. Este vorba de crearea unui institut de educaţie pentru fiicele ofiţerilor, institut în care tinerele fete să capete o educaţie potrivită cu situaţia lor. In vederea creărei acestui institut s'a constituit, — sub Inaltul patronagiu al M. S. Reginei, — un comitet compus din soţii de ofiţeri Pentru strângerea fondurilor necesare creărei acestui institut s'a constituit un al doilea comitet, sub patronagiul A. S. R. Principesa Maria, care a şi început a funcţiona. D-l general Averescu, delegat de acest al doilea comitet, a lansat un călduros apel către ofiţerii-generali superiori şi inferiori, făcându-le cunoscut dorinţa iubitei noastre suverane şi a nu mai puţin iubitei noastre principese moştenitoare. Infiinţarea acestui institut atât de necesar, nu mai este deci decât o chestie de timp.

---

istoriă, după părerea contelui Prokesch au fost inspirate de Metternich. Ducele nu l'a văzut pe cancelar decât de vre-o cinci ori, cu toate aceste îl ura, deoarece, zice Prokesch, cancelarul era unica piedecă, care se punea între el şi Franţa. Afară de aceea îl considera ca pe un comediant.

Din contră o mare încredere manifesta tânărul faţă de bunicul său, împăratul Francisc II, de a căruia dragoste nemărginită era convins, pe care l respecta şi-l iubea.

O deosebită recunoştinţă avea faţă de împăratul, fiind-că acesta nu a pus piedeci înclinaţiunei sale pentru militarism. »Căci, scrie Prokesch a deveni un general după pilda tatălui său, era cea mai mare dorinţă a sa. Vorbeau de mai multe acţiuni ale împăratului Napoleon, şi despre bătălia dela Austerlitz. Eram uimit de judecata strategică a ducelui şi de claritatea espunerilor sale... El mi-se plângea că este isolat şi încunjurat de oameni mediocri. Ambiţia mea este să fiu pentru Austria un al doilea prinţ Eugen.«

Intr'o conversaţiune, care a avut loc la 28 Iunie 1830, ducele spune contelui tot ce avea pe inimă. El îi vorbi sincer despre împăratul şi despre curtea austriacă, precum şi despre şansele de a se urca pe tronul Franţei. El conjură pe amicul său să nu-l părăsească şi să se încreadă în steaua sa. Am vorbit după aceea, zice Prokesch, ca să i-se permită a întra în cariera militară. La 29 Iulie ne-am înţeles, că această carieră ar fi unica care este demnă pentru un fiu al lui Napoleon, că ori ce pagină glorioasă, pe care o va câştiga, îl va aduce mai aproape de tronul Franţei, dar trebue să aştepte până când se vor limpezi lucrurile în Franţa, că datoria sa este a onora pe Austria ca pe a doua sa patrie... El se ocupa şi cu ideia ca într'un răsboiŭ general să elibereze Polonia şi să lase a fi proclamat rege«.

Şi în adevăr Prokesch avea ferma credinţă, că tânărul său amic, după resturnarea regelui Ludovic Filip se va urca pe tronul Franţei, deoarece el vedea în fiul lui Napoleon unica persoană capabilă de a da Europei pacea.

(Va urma.)

Moartea lui Carducci. Din Roma se anunţă că marele poet Carducci ar fi încetat din viaţă rostind un vers celebru dintr'o odă a sa adresată reginei Margareta, cu ocazia sosirei ei pentru prima dată în Bologna. Carducci a fost vreme de două zile inconştient şi a murit fără să aibă o clipă de luciditate. Inteligenţa sa era de mai de mult timp tulburată. El simţea un fel de opresiune surdă în creer, aşa că el afirma, când putea vorbi, că se simte ca îmbătat. Profesorul Cazarelli îi luă masca mortuară, după aceea corpul său a fost depus într'un cosciug de brad, conform dorinţei ce el exprimase adeseori în viaţă.

Un nou proces de pressă. Din Sibiiu ni-se scrie, că »*Foaia Poporului*« are din nou proces de pressă pentru »agitaţie«. De astădată a fost incriminat articolul »Sfârşit şi început« din nr. 1 de la 1/14 Ian. a. c. Articolul e scris şi iscălit de d-l Silvestru *Moldovan*, redactorul »Foaiei Poporului«, care a şi primit răspunderea pentru cele scrise de d-sa. In articolul incriminat se comentează şi se vorbeşte de nenumăratele procese de presă, cari s'au intentat în timpul mai nou contra ziarelor române.

Cununie. Emiliu *Miclea*, teolog absolut şi Mărioara T. *Velle* îşi vor celebra cununia lor, la 24 Februarie st. n. a. c. la 4 oare d. a. în biserica gr. cat. din Arghihat.

Funerariile principesei Clementina. Funerariile principesei Clementina vor avea loc în ziua de 21 Februarie st. n. Curtea Bulgariei a luat doliu pentru şase luni.

Un meeting de protestare al blocului opoziţiei fusese hotărât pentru Duminecă după amiazi în Sofia. El a fost însă amânat din cauza morţei principesei Clementina. In toate bisericele din Sofia şi şi în toate cele din oraşe s'au făcut servicii funebre pentru odihna sufletului principesei. Conziliul de miniştri a ordonat un doliu oficial de două luni, în care timp orice serbare publică va fi interzisă şi o jumătate de doliu de alte două luni.

Deraiarea unui tren. 20 morţi şi 51 răniţi. Trenul electric al liniei ferate centrale din New-York, plin cu locuitori din mahalalele populate ale oraşului, a deraiat pe când se întorcea Dumineca seara în dreptul stradei nr. 205. 20 de persoane au fost ucise şi 51 rănite. Ştirea aceasta a provocat o mare panică în tot oraşul. Trupele au intervenit pe locul catastrofei pentru a împedeca mulţimea, care voia să ia cunoştinţă de numele răniţilor şi al morţilor. Toţi medicii disponibili din spitale au fost chemaţi în grabă pentru a da ajutoare.

Alegere. Cunoscutul profesor german Lutz Korodi a fost ales de către magistratul Schöneberg-Berlin conducător al unei şcoale superioare de fete, ce se va înfiinţa în curând.

Condamnarea unui advocat şovinist maghiar. Tribunalul din Budapesta a condamnat Sâmbătă pe cunoscutul advocat şi fost deputat Paul *Nesszi* pentru defraudare la 3 luni temniţă.

Un concert dat de corul elevilor ev. din Braşov va avea loc mâne Mercuri seara la oarele 8 în sala redutei sub conducerea d-lui prof. E. Lassel şi cu concursul muzicei oraşului. Programul e următorul: Cantată-bisericească de I. Sebastian Bach, trei cântări serioase pentru cor mixt: a) Herr zu dir will ich mich retten de F. Mendelsohn, b) Abend de Franz Abt şi c) der Todesengel de I. Rheinberger; »quintet« pentru două vioare, viola şi violoncello de I. Rheinberger şi »Dithyrambe« pentru cor mixt cu acompaniament de pian de E. Fr. Richter. Bilete se pot cumpăra în librăria d-lui Hiemesch. Balcon 2 cor. 40 b. Parquett I. 1 cor. 6 b. Parquett II. 1 cor. 20 b. Loc de stat 80 b., studenţi 50 b.

Sinucidere. In comuna Apoldul mic (comitatul Sibiiului) s'a spânzurat alaltăeri ţăranul Nicolae Gurea, om în vârstă de 77 ani.

Impuşcat din nebăgare de samă. Tânărul Ioan *Raşda* din comuna Gurarău s'a jucat alaltăeri cu un revolver încărcat. Descărcânduse arma glonţul a nimerit pe tînărul Petru Berlescu, care a încetat pe loc din viaţă.

O mesalianţă în nobilimea germană. Din Berlin se anunţă că în cercurile curţii din Berlin se discută foarte aprins de mai multe zile, despre căsătoria contesei Augusta Eulenburg, fiica a doua a prinţului Filip Eulenburg, amicul împăratului german. Contesa Augusta s'a căsătorit cu Emil Iorlanic, secretarul particular al părintelui ei, care este un evreu român botezat. Afacerea a fost ţinută mult timp secret. Căsătoria a avut loc în Londra. Persoanele iniţiate susţin a şti că această căsătorie ar fi epilogul unui roman, al cărui început datează de mai mulţi ani. E posibil ca şedinţele spiritiste, cari s'au ţinut în castelul ei să fi contribuit la această căsătorie.

In cancelaria notarială a subscrisului află imediată aplicare un tânăr deplin versat în afacerile notariale. Condiţiunile li-se vor comunica reflectanţilor în scris. Traian *Radu*, not. cerc. în Feneş u. p. Zalatna.

Un candidat de advocat cu praxă estinsă, care pe lângă limba română şi maghiară, posede şi limba germană, ar dori să între cu 1 Martie n. într'o cancelarie advocaţială eventual şi ca conducător de cancelarie. Acuma îşi face ultimul rigoros şi doctoratul în drepturi. Informaţiuni se pot căpăta la administraţia »Gazetei«.

Adunarea generală
a societăţii comercianţilor români din Braşov.

— Februarie 1907.

Adunarea generală a societăţii comercianţilor români din Braşov s'a ţinut Dumineca în 28 Ianuarie st. v. Preşedintele *I. Săbădeanu* în cuvântarea sa de deschidere zice într'altele: »tocmai pentrucă suntem puţini la număr, să ne silim ca activitatea noastră să fie cu atât mai intensivă şi solidă, să lase urme vizibile după sine.«

In raportul comitetului, adresat adunării generale despre activitatea desvoltată în anul 1906, se arată obiectele de cari s'a ocupat comitetul. Dintr'acestea aflăm de bine a comunica publicului, că comitetul societăţii a desvoltat o îngrijire extraordinară pentru creşterea învăţăceilor dela comerciu. Au plasat şi ajutorat în acest an 10 ucenici la diverse firme comerciale din loc, li-au plătit şcoala, locuinţa şi viptul, au ţinut catihet pe sama lor, la finea anului au premiat pe cei mai buni — nu cu bani ci cu cărţi din sfera comercială, — aşa că progresul tinerilor n'a dat de piedeca griji pentru trebuinţele zilei.

Comitetul a stăruit şi în acest an pentru concentrarea spre internul oraşului a diverselor locuri, pe cari se oferesc şi se vând diverşi articoli ce se aduc de vânzare pe pieţele oraşului. Stărueşte — în înţelegere cu celelalte gremiuri comerciale din loc — cu deosebire a se readuce târgul de săptămână pe locul de »sub Strajă«.

Novaţiunile pe terenul comercial, iniţiate de ministeriul de comerciu prin Camera comercială sau direct de aceasta din urmă le-a adus la cunoştinţa membrilor prin circulare.

Starea averii societăţii este satisfăcătoare. Adunarea generală — la propunerea D-lui dirigent al »Albinei« Dr. Nic. Vecerdea — nu prin o comisiune ci în plenul şedinţei a esaminat cu deamăruntul pe baza documentelor: Intrări şi Eşiri precum şi valorile în cari se cuprinde averea societăţii, le-a aflat în perfectă ordine şi a dat absolutoriu cassarului şi comitetului.

In fine a statorit bugetul anului 1907 cu suma de 2406 cor. 78 fileri la Intrări şi tot atâta şi la Eşiri.

După acceptarea unor propuneri de natură administrativă internă şi după avizarea la comitet a unor rugări spre resolvire competentă, preşedintele încheie şedinţa cu dorinţa, că neamul românesc să îmbrăţişeze comerciul cu trup cu suflet, şi ca mijloc de înavuţire dar şi ca mijloc de cultură.

Când încheiu acest scurt raport, nu pot să nu adresez vre-o câteva cuvinte şi comercianţilor români afară de Braşov. Ar fi adecă de dorit, ca toate firmele de comercianţi români de pe teritoriul Camerei comerciale din Braşov, dar cu deosebire acelea, cari gravitează spre Braşov ca centru comercial, să se înscrie ca membrii în »Societatea comercianţilor români din Braşov«, ca astfel cu toţii în înţelegere frăţească să pună umerii la promovarea comerciului între români. Sunt multe firme comerciale de bun renume, despre a căror esistenţă lumea comercială oficioasă n'are nici o cunoştinţă. Ar fi bine ca şi prin numărul firmelor înscrise în gremiurile comerciale române să tragem la cumpănă.

Comersantul.

ULTIME STIRI.

Budapesta, 19 Februarie. Rezultatul convorbirei lui Wekerle cu ministrul-preşedinte austriac Beck este, că contrastele între cele două guverne în chestia pactului economic s'au mai atenuat. Prin urmare nu poate fi vorba de o criză a guvernului ungar.

Viena, 19 Februarie. Starea primarului Lueger s'a îmbunătăţit mult. D-sa a petrecut foarte bine ziua de astăzi şi a început să mănânce cu poftă. — Preşedintele Senatului român a adresat o telegramă primarului Vienei, prin care îşi esprimă bucuria pentru îmbunătăţirea simţită în starea sănătăţii sale.

Bucureşti, 19 Februarie. Regele Carol a fost vizitat eri de profesorul Dr. Noroden, care a rămas pe deplin satisfăcut de îmbunătăţirea simţitoare, ce s'a produs în starea sanitară a Maj. Sale.

Bucureşti, 19 Februarie. Principele Ferdinand a plecat eri seara la Coburg pentru a representa curtea regală română la funeraliile Principesei Clementina de Coburg. Curtea regală română a luat doliu de 8 zile.

Petersburg, 19 Februarie. In urma alegerilor din Moscva, unde adevăraţii ruşi au fost învinşi, Stolypin a fost imediat chemat la Ţarskoe Selo. Ţarul e foarte mâhnit de căderea guvernanţilor. In afară de aceasta situaţia lui Stolypin a devenit penibilă. In cercurile biurocratice s'a format convingerea că numai primul ministru este cauza nereuşitei majorităţii guvernamentale.

Paris, 19 Februarie. Generalul Lahovary, ministrul afacerilor străine al României, a fost operat eri dimineaţă în clinica profesorului Bonnet de către profesorul Quénu. Operaţiunea a început la oarele 9 şi 15 şi a fost terminată la amiazi. Profesorul Quénu era asistat de agregatul Duval. La oarele 4 după amiazi starea generalului Lahovary era din cele mai satisfăcătoare şi orice complicaţiune imediată era considerată ca înlăturată. După operaţiune bolnavul deşteptându-se avea 75 pulsaţiuni. Medicul operator a constatat că tumoarea de care suferea d. general Lahovary era localizată la intestinul gros. Ea a fost complect extirpată. Se aşteaptă trecerea unei zile sau a două, spre a se şti exact dacă operaţiunea e salvatoare.

Budapesta. 19 Februarie. In procesul de pressă intentat de br. Banffy ziaristului Edmund Gajary, pentru că în ziarul său »Az Ujsag« a acuzat pe Banffy că ar fi participat la publicarea broşurei antidinastice apărute sub numele Zeisig, Gajary a fost condamnat la o amendă de 1600 coroane.

Paris, 19 Februarie. In urma consiliului de miniştri care s'a ţinut Sâmbătă, s'u întrerupt negociările între prefectura departamentului Sena şi cardinalul de Paris în ce priveşte acordarea bisericilor. La Cameră e foarte probabil ca şi Clemenceau să ia parte la discuţia în privinţa politicei negociărilor începută de Briand. In cercurile politice se vorbeşte despre o probabilă demisiune a lui Briand. Nu se exclude şi posibilitatea demisiunei lui Clemenceau. In urma demisiunei primului ministru, dacă vor triumfa radicalii, Combes va fi atunci succesorul lui Clemenceau, iar dacă înving moderaţii, Rouvier e socotit ca urmaş.

Belgrad, 19 Februarie. Afacerea sângeroasă care a avut loc Sâmbătă pe Terassia şi în care trei ofiţeri au maltratat pe deputaţii Marincovici şi Georgevici, produce mare senzaţie în ţară. Nimeni nu vrea să recunoască pe ofiţeri ca apărători ai onoarei Curţii. In şedinţa de eri a Skupcinei, ministrul de războiu a fost interpelat în această chestiune şi pentru a se demonstra brutalitatea ofiţerilor, a fost adus pe targă în Skupcină greu rănitul Georgevici. In şedinţă agitaţia era foarte mare. Deputatul Stoianovici a propus instituirea unei garde naţionale şi judecată civilă pentru soldaţii în cazuri întâmplate în afară de serviciul lor. Miniştrii au încercat să liniştească pe interpelanţi, promiţând instituirea unei anchete serioase şi pedepsirea ofiţerilor în cazul când vor fi găsiţi vinovaţi.

Londra, 19 Februarie. Cu privire la derailarea trenului electric al liniei ferate centrale din New-York, se mai comunică următoarele amănunte. Toate vagoanele au deraiat şi în clipă au luat foc. Mulţi pasageri au murit în urma puternicei răsturnări. In ultimele patru vagoane se aflau peste 150 de persoane. Vagoanele acestea s'au întors cu roţile in sus. Mulţi pasageri au fost tăiaţi şi zdrobiţi în mod oribil. Indată după catastrofă, s'au năpustit asupra cadavrelor o bandă de hoţi, cari au început să le jefuiască. Poliţia sosind în grabă, a risipit-o. Numărul exact al morţilor e de 22, iar al răniţilor de 54.

Roma. 18 Februarie. La meetingul anticlerical ce s'a ţinut aci eri, au luat parte peste 100.000 persoane. Cortegiul s'a îndreptat dela piaţa gărei în spre statua lui Giordano Bruno. Această mulţime enormă de manifestanţi ducea în rândurile ei 350 de steaguri desfăşurate. Au luat parte în acest cortegiu 2500 societăţi. In fruntea manifestaţiei mergeau socialiştii. In momentul când cortegiul a ajuns în faţa ambasadei austriace, multimea a strigat: Jos cu Austria clericală. Numeroase coruri şi muzici cântau alternativ marşul lui Garibaldi, marsilieza şi imnul muncei.

Varşovia. 19 Februarie. Eri s'a iscat în urma unei neînţelegeri o bătae sângeroasă între membrii diferitelor partide politice cari au ţinut întrunire. Cu această ocazie au fost împuşcaţi 2 trecători.

Baku. 19 Februarie. Comandantul portului local general Vladimir Iacoblefy Ball, a fost asasinat aci. Mişcarea grevistă din port luase în ultimile zile proporţii mari, şi deoarece administraţia portului refuză ori ce concesii, şi încercase o represiune energică, se explică omorîrea generalului ca fiind datorită celor cari au fost terorizaţi.

NECROLOG. Cu inima îndurerată vestim tuturor rudeniilor şi cunoscuţilor, cumcă scumpa noastră Aurelia Feldrian n. Solomon, directoara internatului gr.-cat. de fete din Blaj, după lungi şi grele suferinţe suportate cu adevărată resignaţie crestinească şi-a dat nobilul ei suflet Sâmbătă în 16 Februarie n. la oarele 10 seara, împărtăşită fiind cu sf. Taine ale muribunzilor. Inmormântarea va fi Luni în 18 Febr. n. la oarele $2^1/_2$ d. a. în cimiteriul comun. Blaj, la 16 Februarie 1907. In veci amintirea ei! — Jalnicii consângeni.

Diverse.

O amintire din vremea revoluţiunei franceze. In o odaia a ministeriului de justiţie din Paris se află un ceas mai vechiu de 100 de ani, care a umblat dela început aşa de bine, că n'a mai fost de lipsă nici odată să-l direagă. Nu de mult însă încetă de a umbla şi fù dat unui ceasornicar să-l direagă, care mult se minunà, când cetì cuvintele acestea pe o roată a orologiului: »Eu, Ioan Blanchet, am văzut la 22 August 1792 pe Danton; cum a nimicit simbolul regesc, rupând un crin, care împodobia arătătorul acestui orologiu.«

Întâmplarea a fost următoarea: La 10 August 1792 Danton fù numit ministru de justiţie. Camille Desmoulins era şeful lui de cabinet şi Fabre d'Eglantine subşeful lui. Ceasornicul stătea în cabinetul lui şi arătătorul lui se sfârşia în un crin regesc. Privirea crinului îl supăra pe Danton, şi în o bună dimineaţă, apucă acest semn al emblemii regeşti în mână şi îl rupse. Ceasornicarul Ioan Blanchet era chiar acolo şi fapta lui Danton îi mânie inima lui credincioasă regelui. Nu zise nimic, dar scrise cuvintele de mai sus pe roata orologiului.

(a).

Marea neagră — îngheţată. Gerul cel mare die iarna asta a răcit şi Marea neagră aşa de tare, încât începând de la Sulina a îngheţat până la depărtări mari; dela Cap Tendra lângă Crimea şi până dincolo de Sulina până la distanţă de două miluri de Dunăre. De aceea navigaţiunea de la Sulina şi spre Sulina e împiedecată. Câteva corăbii şi vapoare încărcate cu cereale, aşteaptă în portul Sulina, căci nu pot pleca. Vaporul austriac »Stiria«, care a fost încunjurat de blocuri mari de ghiaţă, a putut să iasă numai cu greu din primejdie şi să se retragă spre ost, ca să scape. Pe far au pus steagul negru, ca dovadă că navigaţiunea între Sulina şi Marea Neagră e întreruptă. Căpitanul portului a încercat să crepe ghiaţa, ca să-şi facă cale spre mare, dar n'a putut. Numai un vânt cald dinspre miazăzi îi va putea deschide drumul.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Anunț de licitație.

În **25** și **26 Februarie 1907** se vor vinde cu licitație **obiectele** ce sau **amanetat** din 16 Novembrie 1905 până inclusive 25 Ianuarie 1906 și anume: sub Numărul 16974—1905 până inclusive cu Nr 1251—1906, al căror termin au espirat și nu s'au rescumpărat.

Licitația va avea loc în localul *Casei de zăloage* dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: **Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Ciôie, Cositor, flanele, haine bărbătesci și femeiesci, Cisme, ghete și altele.**

Vânzarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea séu înoirea amanetelor se póte face numai cu o ḑi nainte de licitație.

În ḑiua vênḑării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 1 Februarie 1907.

Oficiul cassei de amanete din Brașov.

(2721.3—3.)

AVIS.

Subscrisul având lipsă de un stenograf român 3—4 săptămâni, aceia cari doresc să vină, să se însinue la mine, ca să ne înțelegem asupra condițiunilor.

Dr. Nicolae Șerban,
advocat Făgăraș.

6—10,2734

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunaro.

„VICTORIA“, institut de credit și economii, societate pe acții în Arad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „VICTORIA“, prin aceasta se invită conform § lui 17 din statute la a

XIX-a adunarea generală ordinară,

care să va ținea în **24 Februarie 1907 st. n.** la **10 oare înainte de ameazi**, în localitățile institutului (Calea Archiducele Iosif Nr. 2).

Obiectele:

1. Raportul direcțiunei și al comitetului de supraveghiere, și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra distribuirei profitului curat.
3. Fixarea prețului marcelor de prezență pe an. 1907.
4. Alegerea a 2 membrii în direcțiune.
5. Alegerea comitetului de supraveghiere.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în senzul §-lui 22 din statute, sunt rugați a-și insinua la direcțiune dreptul lor de participare la adunarea generală și eventual dovezile de plenipotențe, cel puțin cu 24 oare înainte de adunarea generală.

Arad, la 14 Februarie 1907. **Direcțiunea institutului.**

CONTUL BILANȚULUI.

ACTIVA:		Cor.	fil.	PASIVA:		Cor.	fil.
Cassa în numărar		92796	90	Capital social: 6000 buc. acții à Cor. 200·—		1200000	—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci		68747	62	Fond de rezervă	841154·47		
Cambii		8445213	34	Fond special de rezervă	15000·—	856154	47
Imprumuturi hipotecare		1428177	—	Fond de penziuni		97475	—
Avansuri pe efecte		36665	—	Depuneri spre fructificare		5574798	02
Efecte publice	596400·—			Deposite de cassă		41931	59
Acții dela diverse bănci	49850·—	646250	—	Dividendă neridicată		2100	—
Credite de cont-curent		65658	40	Reescont		2911657	10
Casa institutului și alte realități		186966	16	Contribuție după inter. depunerilor		12378	14
Mobiliar	5617·82			Interese transitoare anticipate		114718	60
după amortizare	561 78	5056	04	Diverse conturi creditoare		3789	26
Diverse conturi debitoare		13322	93	Profit transpus din 1905	8482 30		
Interese transitoare restante		6388	20	Profit net	171757·11	180239	41
		10995241	59			10995241	59

CONTUL PROFITULUI ȘI PERDERILOR.

DEBIT:		Cor.	fil.	CREDIT:		Cor.	fil.
Interese pt. depuneri spre fructificare		246010	45	Venit transpus din anul trecut		8482	30
Spese:				Interese:			
Salare		40180	—	dela cambii	409981·28		
Bani de cuartir		6975	—	„ imprum. hipotecare	102955 98		
Imprimate, diverse plăți, spese de birou		29035	49	„ avansuri pe efecte	3901·47		
Porto		8290	59	„ efecte publice	22339·61		
Chirie		3000	—	„ cont-curent	3311·50	542489	84
Marce de prezență		3600	—	Chirie și alte arânzi		10833	45
Contribuție directă	38283·53			Proviziuni și alte venite		20813	40
10% dare la depuneri	24598·26	62881	79				
Competință de timbru		1844	48				
Amortizare din mobiliar		561	78				
Profit transpus din 1905	8482·30						
Profit net	171757·11	180239	41				
		582618	99			582618	99

Arad, la 31 Decembrie 1906.

Dr. Nicolae Oncu m. p., director executiv. *Sava Raicu* m. p., secretar. *Ioan Moldovan* m. p., contabil.

Direcțiunea:

Mihaiu Veliciu m. p., președ. *Rom. R. Ciorogariu* m. p., v.-președ. *Vas. Mangra* m. p., *Petru Truția* m. p., *Dr. A. Demian* m. p., *G. Popoviciu* m. p., *Traian Vățianu* m. p., *Dr. Nic. Ciaclan* m. p.

Comitetul de supraveghiere:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le am aflat în deplină conzonanță cu registrele institutului.

Nicolae Marcu m. p., *Dr. C. Ardelean* m. p., *George Feier* m. p., președ. *Dr. Sever Ispravnic* m. p., *Axente Secula* m. p.

Onorată adunare generală!

Pe baza §-lui 195 a legii comerciale, precum și a statutelor institutului nostru ne luăm voie a Vă prezenta în următoarele raportul nostru despre anul nostru de gestiune 1906.

In decursul anului 1906 am ținut mai multe ședințe, am scontrat toate afacerile și am aflat ordine și punctualitate la institut.

Constatăm, că averea activă și pasivă luată în bilanț corăspunde adevărului.

Bilanțul anului de gestiune 1906 prezentat din partea direcțiunei precum și contul profit și perdere, asemenea și estrasele, — confrontându-le cu registrele principale și auxiliare — bine conduse — întru toate le-am aflat exacte.

Drept-ce propunerea direcțiunii referitoare la distribuirea venitului net din anul 1906 de cor. 180.239·41 împreună cu celelalte propuneri le primim și le recomandăm spre primire și Onoratei adunări generale.

După toate acestea rugăm Onorata adunare generală, ca pe anul de gestiune 1906 să binevoiască a ne da atât nouă, cât și direcțiunei absolutoriul.

Arad, la 14 Februarie 1907.

Nicolau Marcu m. p., *Dr. C. Ardelean* m. p., *George Feier* m. p., prezident. *Dr. Sever Ispravnic* m. p., *Axente Secula* m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.